

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Petra Mikeše a Milana Podhrázkého v právní věci žalobkyně: **Bc. Š. S.**, zastoupena JUDr. Richardem Pustějovským, advokátem se sídlem Matiční 730/3, Ostrava, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 2771/117, Ostrava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 7. 2022, čj. MSK 62776/2022, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 10. 11. 2022, čj. 22 A 63/2022-12,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Městský úřad Nový Jičín, odbor územního plánování a stavebního řádu (dále „stavební úřad“) vydal 21. 2. 2022 rozhodnutí čj. MUNJ-16279/2022/ÚPSŘ-Kr, jímž zamítl žádost žalobkyně o dodatečné povolení stavby rodinného domu na pozemku parc. č. X v katastrálním území S. Žalovaný výše uvedeným rozhodnutím odvolání žalobkyně zamítl a rozhodnutí stavebního úřadu potvrdil.

[2] Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě. Krajský soud v záhlaví uvedeným usnesením řízení o žalobě zastavil podle § 47 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích,

jelikož stěžovatelka nezaplatila soudní poplatek při podání žaloby a ani poté, co byla k jeho zaplacení vyzvána.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobkyně (dále „stěžovatelka“) napadla usnesení krajského soudu kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[4] Namítla nezákonnost napadeného usnesení, neboť soudní poplatek ve věci vedené krajským soudem pod sp. zn. 22 A 63/2022 zaplatila řádně a včas. K tomu uvedla, že výzva k zaplacení soudního poplatku ve lhůtě 15 dnů jí byla doručena, prostřednictvím zástupce, 10. 10. 2022. Lhůta k zaplacení soudního poplatku tak uplynula 25. 10. 2022. Stěžovatelka v této lhůtě zaplatila soudní poplatek ve prospěch účtu pro soudní poplatky s přesným označením variabilního symbolu pro platbu v označené věci, pouze tak učinila na účet místně nepřislušného Krajského soudu v Brně. Poté, co o tom byla informována, provedla 8. 11. 2022 platbu soudního poplatku znovu na účet Krajského soudu v Ostravě. Pro zachování mezí ústavně zaručeného práva na přístup k soudu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod se stěžovatelka dovolává analogie s možností podat žalobu u místně nepřislušného soudu, již dovodil Ústavní soud ve svém nálezu z 24. 11. 2020, sp. zn. III. ÚS 134/20.

[5] Vzhledem k procesnímu důvodu zastavení soudního řízení žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti pouze uvedl, že usnesení krajského soudu pokládá za zákonné a věcně správné.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] Nejvyšší správní soud z obsahu spisu krajského soudu zjistil, že stěžovatelka nezaplatila soudní poplatek při podání žaloby. Krajský soud ji proto výzvou ze 4. 10. 2022, čj. 22 A 63/2022-9, vyzval k tomu, aby ve lhůtě 15 dnů od doručení této výzvy soudní poplatek zaplatila, a to buď v kolcích na dolní části tiskopisu, nebo bezhotovostně převodem na účet soudu. K tomu jí sdělil číslo účtu, včetně IBAN a BIN, a variabilní symbol. Současně stěžovatelku poučil, že nebude-li soudní poplatek zaplacen ve stanovené lhůtě, soud řízení zastaví. Výzva byla stěžovatelce doručena prostřednictvím zástupce 10. 10. 2022. Posledním dnem lhůty k zaplacení soudního poplatku tak bylo úterý 25. 10. 2022. Dle úředního záznamu z 3. 11. 2022 (č. l. 10 spisu krajského soudu), nebyl soudní poplatek zaplacen. Krajský soud proto řízení napadeným usnesením zastavil.

[8] Stěžovatelka namítá, že soudní poplatek zaplatila bezhotovostně převodem hned 10. 10. 2022, avšak zaslal jej na účet místně nepřislušného Krajského soudu v Brně. I tak je stěžovatelka přesvědčena, že soudní poplatek zaplatila řádně a včas.

[9] Podle § 2 odst. 2 písm. a) zákona o soudních poplatcích je ve věcech správního soudnictví poplatníkem poplatku za řízení ten, kdo podal žalobu nebo jiný návrh, kterým se zahajuje řízení. Poplatková povinnost u poplatku za řízení vzniká podáním žaloby a tímto okamžikem je též poplatek splatný [§ 4 odst. 1 písm. a) a § 7 odst. 1 zákona o

pokračování

soudních poplatcích]. Tento úkon je dle položky č. 18 bod 2 písm. a) sazebníku poplatků, který tvoří přílohu k zákonu o soudních poplatcích, zpoplatněn částkou 3 000 Kč.

[10] Podle § 8 odst. 3 zákona o soudních poplatcích platí, že *poplatky se platí na účet zřízený u České národní banky pro soud příslušný podle § 3 (dále jen „účet soudu“).*

[11] Podle § 3 odst. 1 věty druhé téhož zákona dále platí, že *ve věcech správního soudnictví rozhoduje ve věcech poplatků za řízení soud, který je věcně a místně příslušný k projednání a rozhodnutí věci.*

[12] Podle čl. 36 odst. 1 Listiny pak platí, že *každý se může domáhat stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu.*

[13] Součástí práva jednotlivce na soudní ochranu je právo na přístup k soudu zaručené v čl. 36 odst. 1 Listiny. Toto právo však podléhá některým omezením, která jsou vtělena do procesních předpisů v zájmu efektivy řízení. Ústavní soud v nálezu z 2. 6. 2020, sp. zn. III. ÚS 1136/20 (N 118/100 SbNU 320), k tomu blíže uvedl, že *„žádné z těchto (legitimních) omezení však nesmí být nepřiměřené a nesmí narušovat podstatu chráněného základního práva. K zásadně přípustným omezením patří povinnost účastníka zaplatit soudní poplatek [usnesení, kterým se zastavuje řízení z důvodu nezaplacení soudního poplatku, může být způsobilé bezprostředně zasáhnout do základních práv účastníka řízení - srov. k tomu stanovisko pléna sp. zn. Pl. ÚS-st. 35/13 ze dne 23. 4. 2013 (ST 35/69 SbNU 859; 124/2013 Sb.)] nebo splnit podmínku povinného právního zastoupení, vyžaduje-li to zákon [srov. nálezy sp. zn. II. ÚS 1000/16 ze dne 8. 11. 2016 (N 213/83 SbNU 387) nebo nálezy sp. zn. III. ÚS 3213/19 ze dne 28. 1. 2020 (N 17/98 SbNU 125)].“* V nálezu z 30. 3. 2021, sp. zn. Pl. ÚS 9/20, č. 193/2021 Sb., kterým byl zamítnut návrh na zrušení § 9 odst. 1 věty třetí zákona o soudních poplatcích, ve znění účinném od 30. 9. 2017, pak Ústavní soud zdůraznil, že *„každý poplatník nese vlastní odpovědnost za to, že se soudní poplatek dostane do dispozice soudu řádně a včas, bez ohledu na to, jaký způsob k jeho úhradě zvolí.“* Z uvedeného tak vyplývá, že povinnost zaplatit soudní poplatek je přípustným omezením práva na přístup k soudu podle čl. 36 odst. 1 Listiny a je na vlastní odpovědnosti poplatníka, aby se soudní poplatek dostal do dispozice soudu řádně a včas.

[14] Poplatník je tak povinen podle § 8 odst. 3 zákona o soudních poplatcích zaplatit soudní poplatek na účet zřízený u České národní banky pro soud příslušný podle § 3 odst. 1 tohoto zákona. Pro zaplacení soudního poplatku proto je rozhodující, zda byla částka zaplacená na účet soudu příslušného pro projednání a rozhodnutí věci (viz bod 8 rozsudku NSS z 21. 5. 2019, čj. 4 As 31/2019-29). Jen tento soud je totiž schopný přiřadit platbu soudního poplatku ke konkrétnímu řízení, které bylo u něho na návrh poplatníka zahájeno. Jiný soud, na jehož účet byl soudní poplatek chybně zaplacen, není schopen pouze na základě částky a variabilního symbolu zjistit, k jakému řízení se zaplacený soudní poplatek vztahuje a u kterého věcně a místně příslušného soudu je dané řízení vedeno. Je proto logické, že soudní poplatek musí být zaplacen právě na účet soudu, který je věcně a místně příslušný k projednání a rozhodnutí věci a který variabilní symbol poplatníkovi sdělil. Toto pravidlo zdůraznil rovněž Ústavní soud ve výše citovaném nálezu sp. zn. III. ÚS 1136/20, ve kterém uvedl, že *„[p]ro řádné zaplacení soudního poplatku je totiž rozhodující pouze připsání částky na účet soudu, u něhož je řízení vedeno, nikoliv přiřazení ke konkrétní věci, o níž je řízení u tohoto soudu vedeno.“* (zvýrazněno NSS, shodně též bod 16

rozsudku NSS z 2. 4. 2020, čj. 2 As 387/2019-29). Nadto soud, na jehož účet byl poplatek chybně zaplacen, není povinen dohledat, na účet kterého soudu měl být poplatek správně zaplacen, a na tento účet nesprávně zaplacený poplatek následně přeposlat.

[15] V nyní projednávané věci byl k projednání a rozhodnutí věcně a místně příslušný Krajský soud v Ostravě, neboť v jeho obvodu má sídlo Městský úřad Nový Jičín, který vydal prvostupňové rozhodnutí o zamítnutí žádosti o dodatečné povolení stavby [§ 7 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s přílohou č. 2 bod 8 a č. 3 bod 38 k zákonu č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích)]. Soudní poplatek by proto byl stěžovatelkou zaplacen řádně a včas jediné tehdy, jestliže by byl připsán na účet Krajského soudu v Ostravě nejpozději 25. 10. 2022 (srov. rozsudek NSS z 28. 3. 2018, čj. 8 Afs 37/2018-51, č. 3734/2018 Sb. NSS). Tak tomu však nebylo, neboť stěžovatelka 10. 10. 2022 zaplatila soudní poplatek na účet zřízený u České národní banky pro Krajský soud v Brně. Ze spisu Krajského soudu v Ostravě současně nevyplývá, že by stěžovatelka splnila poplatkovou povinnost jiným způsobem v dodatečně lhůtě stanovené výzvou krajského soudu ze 4. 10. 2022, čj. 22 Af 63/2022-9.

[16] Odkaz stěžovatelky na nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 134/20, jenž se vyjadřoval k možnosti podání žaloby u místně nepřislušného soudu, není pro nyní projednávanou věc přílehlavý. Skutečnost, na účet kterého konkrétního soudu má být soudní poplatek zaplacen, plyne přímo ze zákona o soudních poplatcích. Nadto, stěžovatelka byla vyzvána k zaplacení soudního poplatku na přesně identifikovaný bankovní účet. Závěry stěžovatelkou uváděného nálezu tak na nyní projednávanou věc vůbec nedopadají.

[17] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že napadeným usnesením nebylo zasaženo do práva stěžovatelky na přístup k soudu podle čl. 36 odst. 1 Listiny. Přestože zastavení soudního řízení může mít pro stěžovatelku závažné následky, bylo primárně na ní, aby soudní poplatek zaplatila na účet krajského soudu řádně a včas (viz body [13] a [14] tohoto rozsudku). Vůle stěžovatelky zaplatit soudní poplatek není v tomto ohledu rozhodující. Z § 8 odst. 3 zákona o soudních poplatcích totiž jednoznačně vyplývá, že soudní poplatek je třeba zaplatit na účet příslušného soudu. Tímto soudem byl podle § 3 odst. 1 téhož zákona Krajský soud v Ostravě, nikoliv Krajský soud v Brně. Zastavil-li Krajský soud v Ostravě řízení podle § 47 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích proto, že stěžovatelka nezaplatila soudní poplatek ani v dodatečně stanovené patnáctidenní lhůtě, postupoval v souladu se zákonem. Shodně jako v nyní projednávané věci postupoval Nejvyšší správní soud i v situaci, kdy stěžovatel zaplatil soudní poplatek nesprávně na účet Nejvyššího správního soudu, nikoli místně příslušného Krajského soudu v Brně (rozsudek z 8. 9. 2021, čj. 8 Afs 144/2021-27).

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Ze shora uvedených důvodů proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s. zamítl.

[19] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch.

pokračování

Žalovanému, jenž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti měl, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 20. ledna 2023

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu